

Zaaknummer: Z/19/033635/144080
Documentnummer:
Datum: 10 juli 2019
Onderwerp: Rapport Berenschot "Regionaal organiseren vanuit publieke waarde"
Bijlage(n): Rapport Berenschot, Infographic proces en rapport Radar

Geachte Raad,

Het afgelopen half jaar heeft het bureau Berenschot een onderzoek gedaan naar wat voor organisatie er nodig is om de gemeentelijke taken en ambities het beste te kunnen uitvoeren. In het onderzoek is nadrukkelijk uitgegaan van de publieke waarde voor inwoners, maatschappelijke opgaven en de toekomstvisie van Voorschoten. Andere factoren die zijn meegenomen in het onderzoek zijn de gewenste bestuurlijke zelfstandigheid van Voorschoten en de lijn van focus op de Leidse regio.

Onderzoek Berenschot

Het bureau Berenschot is aan de slag gegaan met de vraag: *Wat voor soort organisatie is er nodig om de gemeentelijke taken en ambities te verwezenlijken inclusief de regie en sturing op de samenwerkingsverbanden (formeel en informeel) voor Voorschoten (met in het achterhoofd bestuurlijke zelfstandigheid en focus op de Leidse Regio)?*

Daarvoor zijn er verschillende interviews gehouden met belanghebbenden en is er deskresearch verricht. Daarin zijn er verschillende rapporten bij elkaar gebracht. Ook het rapport van Radar is hierin meegenomen (zie bijlage).

Het rapport heeft geresulteerd in een aantal aanbevelingen over de gewenste organisatie met de meeste publieke waarde voor de inwoners.

Plaats rapport Berenschot in Routekaart

Het onderzoek van Berenschot maakt deel uit van de Routekaart "Een zelfstandig Voorschoten in de Leidse regio". De eerste stap was hier de visie op samenwerking welke is vastgesteld.

De tweede stap waren een onderzoek naar de samenwerkingsverbanden en de regionale oriëntatie. Dit is het onderzoek geweest van Partners+Pröpper.

Een vervolg aan het onderzoek "Samenwerkende Allianties" (Stap 2 Inventarisatie Samenwerkingsverbanden) heeft nu geresulteerd in het rapport van Berenschot.

Bevindingen

De kernvraag naar de gewenste organisatie om de publieke waarde te realiseren wordt beantwoord vanuit de twee uitgangspunten van de bestuurlijke zelfstandigheid van Voorschoten en de focus op de Leidse regio. Deze beide punten zijn vanuit maatschappelijk en bestuurlijk oogpunt goed te volgen. Bestuurlijke zelfstandigheid geeft de mogelijkheid om zelf regie te voeren op een eigenstandige gemeente. De focus op de Leidse regio brengt een aantal voordelen met zich mee: de gemeenten werken reeds samen als cluster binnen Holland Rijnland, er is bestuurlijke dynamiek waar Voorschoten bij aangehaakt moet blijven en de provincie ziet Voorschoten reeds als een onderdeel van de Leidse regio. Een belangrijk voordeel is verder nog het uitstralingseffect van goede samenwerking tussen dezelfde partners naar verschillende terreinen. Dit pleit voor congruentie in samenwerkingsverbanden.

De mogelijkheden voor Voorschoten om zich te organiseren om de gewenste publieke waarde te realiseren liggen langs twee assen. De eerste, horizontale as loopt van de huidige sectorale organisatie naar een werkwijze waarin taken integraal en opgavegericht worden opgepakt. De tweede, verticale as loopt van een focus van Voorschoten op samenwerking met Wassenaar naar een focus van Voorschoten op de Leidse regio. Daaruit volgen dan vier mogelijke richtingen: door met de huidige WODV; doorpakken naar een integrale en opgavegerichte WODV voor Voorschoten en Wassenaar; stapsgewijs naar de Leidse regio; en Voorschoten als strategische regiegemeente.

Voorkeursoptie

De uitgangspunten en bevindingen van dit onderzoek leiden tot een voorkeur voor de optie:

Voorschoten als strategische regiegemeente met focus op de Leidse regio waar opgavegericht gewerkt wordt.

Om daar te komen zal Voorschoten:

- een gefaseerde aanpak kiezen
- eerst het stapsgewijs verleggen van de focus naar de Leidse regio

- kijken op welke onderwerpen een deel van de samenwerking al is belegd en waar doorontwikkeling moet plaatsvinden
- in toenemende mate opgavegericht werken.

Daarnaast vormt Wassenaar een belangrijke factor: nu onze belangrijkste samenwerkingspartner. Daarbij spelen organisatorische en financiële consequenties. Het belangrijkste echter is een bestuurlijk gesprek met Wassenaar om hier samen uit te komen.

Aanbevelingen

1. Stel als college in combinatie met de gemeenteraad de grootste maatschappelijke prioriteiten van de gemeente Voorschoten vast. Waar staat Voorschoten voor en wat willen we bereiken? Dit hoeft geen grote operatie te zijn, maar is wel belangrijk als ijkpunt voor de toekomstige afwegingen.
2. Zet binnen de WODV in op het opzetten van stevig accounthouderschap op de voor Voorschoten belangrijke samenwerkingspartners, eventueel aangevuld met een kleine aan de gemeentesecretaris gelieerde regiefunctie die zich op Voorschoten én de Leidse regio richt. De medewerkers waar het om gaat, kunnen op de loonlijst staan van de WODV maar staan ten dienste van Voorschoten.
3. Identificeer op basis van de maatschappelijke prioriteiten welke thema's zich lenen voor het (verder) overbrengen naar de Leidse regio, en hoe ver dat gaat: alleen uitvoering of ook beleidsvoorbereiding.
4. Ga in gesprek met alle partijen die hier een rol spelen op zoek naar draagvlak voor publieke waarde en de daarbij passende organisatie voor Voorschoten. Construeer in samenhang daarmee concrete wensen voor de organisatie.
5. Concreet: dring aan op een uitvoeringsagenda binnen de Leidse regio om gericht aan de slag te gaan met de collectieve ambities. Ga ook in gesprek met Leiden om samenwerkingsmogelijkheden te identificeren.
6. Geef veel aandacht aan het gesprek met Wassenaar als mede-eigenaar van de WODV. Zet daarbij eerst in op het aspect vertrouwen. Breng daarna samen praktische organisatorische en financiële consequenties van de wederzijdse wensen in kaart.

Vervolg

Het vormgeven van het vervolgtraject hangt in grote mate samen met de uitkomsten vanuit de rapporten van Radar en Berenschot en de gesprekken die hierover worden gevoerd met belanghebbenden. Ook u als raad heeft hierin een rol.

De komende periode zullen er gesprekken worden ingepland met belanghebbenden. Ook met u zal er een raadsbijeenkomst worden gepland na het zomerreces.

Aan de hand van de aanbevelingen zal het verdere traject moeten worden uitgewerkt. Hierin is het belangrijk om keuzes te maken en op de juiste manier om te gaan met het krachtenveld waarin wij ons begeven. Dit kan ook mogelijk gevolgen hebben voor de huidige organisatie en de samenwerkingen waarin wij nu zitten. Het is hierin belangrijk om nauw contact te houden met onze stakeholders bijv. de regionale samenwerkingsverbanden, de Provincie, de Werkorganisatie en de Gemeente Wassenaar. Ook u als raad zullen wij nauw aangehaakt houden bij het proces.

Zodra er meer bekend is over de verdere invulling komen wij bij u terug.

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.